

Podnět

Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích k obsazování poradních orgánů vlády k přijímání opatření v návaznosti na pandemii COVID-19 a následnou ekonomickou situaci

Zpracoval: Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích

V Praze dne 9. dubna 2020

Usnesení

Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích

d o p o r u č u j e zmocněnkyni vlády pro lidská práva, aby vyzvala předsedu vlády a další členky a členy vlády usilovat při obsazování poradních orgánů vlády k přijímání opatření v návaznosti na pandemii COVID-19 a následnou ekonomickou situaci o vyrovnané zastoupení žen a mužů.

Odůvodnění

Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích (dále jako „Výbor“) předkládá tento podnět v souvislosti s obsazováním poradních orgánů vlády k přijímání opatření v návaznosti na pandemii COVID-19.

Výbor považuje za důležité při sestavování těchto orgánů dbát na aktivní prosazování vyrovnaného zastoupení žen a mužů, neboť při rozhodování v oblasti ekonomických opatření, strategických hospodářských plánů či systémových reforem a veřejných investic je nezbytné zohledňovat perspektivu celé společnosti. Vyrovnaným zastoupením je rozuměno minimálně 30% zastoupení jak žen, tak i mužů.

Ženy tvoří jednu polovinu společnosti a více než 60 % absolventek a absolventů vysokých škol. Ve vztahu k podílu žen mezi osobami absolvujícími vysoké školy je nevyrovnané zastoupení v rozhodovacích pozicích stále značným plýtváním potenciálem vzdělaných žen. V roce 2018 tvořily ženy mimo jiné vyšší podíl absolventů a absolventek ekonomických oborů než muži. Například na Vysoké škole ekonomické v Praze, tvořily ženy 57,5 % všech absolventů a absolventek.¹ Studie ukazují, že vyrovnanější podíl žen a mužů v rozhodovacích pozicích

¹ Dále například v rámci Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity tvořily ženy 57,3 %, na VUT fakultě podnikatelské v Brně 54,4 %, na Fakultě ekonomické v Plzni 70,8 %, na Vysoké škole báňské (Technická univerzita) v Ostravě 75 %, na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně (Fakulta managementu a ekonomiky) 75 % a v rámci Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity 64,4 % absolventů a absolventek. Blíže viz <<https://www.czso.cz/csu/czso/3-vzdelavani>>.

umožňuje diferencovanější pohled na řešení problémů, umožňuje využívat širšího spektra talentů a životních zkušeností a může mít pozitivní dopady na výkonnost.²

V návaznosti na to, že ženy a muži mají odlišné zkušenosti a nabízejí odlišné perspektivy, výzkumy a praxe dále dokládají, že diverzní týmy pracují výkonněji³, efektivněji a inovativněji než kolektivy homogenní, kde je významně zastoupena pouze jedna skupina, neboť dokáží jako celek lépe postihovat složité a komplexní jevy ve společnosti či businessu.

Sestavování poradních orgánů bez adekvátního zastoupení žen považuje Výbor v roce 2020 za naprosto nevhodné. Je zcela zřejmé, že máme ve veřejné i akademické sféře mnoho ženských osobností a Česká republika disponuje dostatečným zdrojem vysoce kvalifikovaných žen ve všech relevantních oblastech k tomu, aby mohly být v těchto orgánech zastoupeny.

Například v již zmíněné akademické sféře je dostatečné zastoupení žen včetně profesorek s prokazatelnou odborností v národohospodářské oblasti. Ve vedení velkých firem a bankovních institucí jsou ženy také zastoupeny, o to více ve vedení firem, na kterých se dopady pandemie a přijatých opatření projeví poměrně brzy (například v oblasti cestovního ruchu).

Výbor v této souvislosti dále upozorňuje například na obnovení činnosti Národní ekonomické rady vlády, která je dle stávajícího návrhu tvořena téměř výhradně muži. Výběr členů a členek do tohoto orgánu neprobíhal na základě objektivních a předem známých kritérií a proces nominace nebyl nijak formalizován. Výbor je tedy přesvědčen, že vzhledem k tomu, že se jedná o neformální orgán a nejsou dány podmínky výběru, jej lze poměrně snadno doplnit o dostatečný počet kvalifikovaných žen.⁴

S ohledem na výše uvedené se perspektiva žen v rozhodovacích pozicích a odbornic v ekonomické oblasti jeví i pro tento poradní orgán jako naprosto klíčová. Pokud má Národní ekonomická rada státu sloužit jako jeden z nástrojů k naplňování Hospodářské strategie ČR, založené na dlouho budované vizi Česká republika: Země pro budoucnost, je naprosto nezbytné, aby se na formování této vize podíleli zástupci a zástupkyně celé společnosti, nikoliv pouze její jedné poloviny.

² Blíže viz Higgs, Derek. 2003. *Review of the role and effectiveness of non-executive directors* [online]. United Kingdom: The Department of Trade and Industry [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <<http://www.ecgi.org/codes/documents/higgsreport.pdf>>.

³ Blíže viz Hoogendoorn, Sandern, Hessel Oosterbeek, Mirjam van Praag. 2013. „*The impact of gender diversity on the performance of business teams: Evidence from a field experiment.*“ *Management Science*, 59(7): 1514-1528.

⁴ Česká ženská lobby v otevřeném dopise k vyváženému zastoupení v poradních orgánech přiložila seznam potenciálních kandidátek do poradního orgánu Národní ekonomické rady vlády. Blíže viz <<https://bit.ly/2UUsSgF>>.